

LIETUVOS RESPUBLIKOS ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMAS

2020 m. d. Nr.
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato alternatyviųjų degalų naudojimo transporto sektoriuje plėtrą Lietuvos Respublikoje, siekiant įgyvendinti valstybės transporto, energetikos ir klimato kaitos politikos strateginius tikslus.

2. Įstatymo tikslas – mažinti transporto sektoriaus poveikį klimato kaitai ir aplinkos oro taršai, siekiant, kad 2030 metais atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu transporto sektoriuje, sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyto tikslo siekiama palaipsniui didinant transporto sektoriaus energijos šaltinių įvairovę, nustatant įpareigojimus degalų tiekėjams dėl degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių tiekimo, didinant pažangiųjų biodegalų naudojimo apimtį, skatinant elektros energijos naudojimą transporte, vykdant alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą, didinant netaršių transporto priemonių, registruojamų Lietuvoje, kiekį ir nustatant reikalavimus, keliamus viešiesiems pirkimams, atliekamiems transporto sektoriuje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Alternatyvieji degalai** – degalai, įskaitant degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių, ir energijos šaltiniai, kuriais transporto sektoriuje galima pakeisti naftos degalus ir kuriuos naudojant prisidedama prie transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir gerinamas transporto sektoriaus aplinkosauginis veiksmingumas: elektros energija, vandenilio dujos, sintetiniai degalai ir parafininis kuras, suslėgtos ir suskystintos gamtinės dujos.

2. **Alternatyviųjų degalų infrastruktūra** – alternatyvius degalus naudojančios transporto priemonės ir alternatyviųjų degalų tiekimui į transporto priemones naudojami degalų pildymo punktai ir elektromobilių įkrovimo stotelės.

3. **Biodegalai** – iš biomasės gaminami skystieji arba dujiniai transporto degalai.

4. **Degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių** – degalai, gaminami iš atsinaujinančių energijos išteklių ir energijos šaltiniai, kuriuos naudojant mažinamas transporto sektoriaus poveikis klimato kaitai: biodegalai, biodujos, elektros energija ir nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių.

5. **Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetas** (toliau – **DAEI apskaitos vienetas**) – apskaitos vienetas, kuris DAEI apskaitos vienetų sistemoje skiriamas už vidaus rinkoje parduotus degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių ir naudojamas degalų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjų įpareigojimų įvykdymo vertinimui.

6. **DAEI apskaitos vienetų sistema** – Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos paskirtosios institucijos, įstaigos ar įmonės valdoma duomenų bazė, kurioje kaupiama ir tvarkoma

informacija apie skirtus ir perleistus DAEI apskaitos vienetus ir kurioje degalų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai teikia įpareigojimų vykdymo ataskaitas.

7. **DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvis** – degalų tiekėjas ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas, kuriam 16 straipsnyje nustatyta tvarka taikomas įpareigojimas, arba degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus elektros energiją, tiekiantis subjektas, kuris DAEI apskaitos vienetų sistemoje dalyvauja savanoriškai.

8. **Degalų tiekėjas** – subjektas, kuris tiekia benziną ir (ar) dyzeliną ir kuriam pagal Lietuvos Respublikos akcizų įstatymą atsiranda prievolė mokėti akcizus už patiektą benziną ir (ar) dyzeliną.

9. **Elektromobilis** – motorinė transporto priemonė, kurioje sumontuota jėgos pavara, turinti bent vieną ne išorinį elektros energijos keitiklį su elektrine įkraunamąja energijos kaupimo sistema, kurią galima įkrauti iš išorės.

10. **Elektromobilių didelės galios įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kurios elektromobiliui perduodama elektrinė galia yra didesnė kaip 49 kW, bet ne didesnė kaip 149 kW.

11. **Elektromobilių įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo sąsaja, per kurią vienu metu galima įkrauti vieną elektromobilį, arba įrenginys, kuriuo vienu metu galima sukeisti vieno elektromobilio akumuliatorių.

12. **Elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius** – fizinis ir (ar) juridinis asmuo, teikiantys elektromobilių įkrovimo paslaugas klientams.

13. **Elektromobilių įkrovimo stotelė** – elektros inžinerinis įrenginys, turintis vieną ar daugiau elektromobilių įkrovimo priėgų ir bendrą vartotojo identifikacijos sąsają. Kai elektromobilių įkrovimo stotelė turi kelias skirtingos galios elektromobilių įkrovimo prieigas, tokiai stotelei taikomi reikalavimai, skirti jos didžiausios galios elektromobilių įkrovimo prieigai.

14. **Elektromobilių įprastos galios įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kurios elektromobiliui perduodama elektrinė galia yra ne didesnė kaip 22 kW, išskyrus ne didesnės kaip 3,7 kW galios vienos fazės elektros įrenginius, kurie įrengti privačiuose namų ūkiuose arba kurių pirminė paskirtis nėra elektromobilių įkrovimas ir kurie nėra viešai prieinami.

15. **Elektromobilių labai didelės galios įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kurios elektromobiliui perduodama elektrinė galia yra didesnė kaip 149 kW.

16. **Elektromobilių vidutinės galios įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kurios elektromobiliui perduodama elektrinė galia yra didesnė kaip 22 kW, bet ne didesnė kaip 49 kW.

17. **Grynasis elektromobilis** – transporto priemonė be vidaus degimo variklio, kurioje energija mechaniniam judesiui atlikti tiekama tik iš elektros energijos kaupimo sistemos, įkraunamo iš išorės.

18. **Hibridinė transporto priemonė** – transporto priemonė, kurioje energija mechaniniam judesiui atlikti tiekama iš dviejų ar daugiau transporto priemonėje esančių sukauptos energijos šaltinių: sunaudojamų degalų ir elektros energijos kaupimo sistemos (baterijos, kondensatoriaus).

19. **Mažos taršos zona** – savivaldybės tarybos nustatyta miesto teritorija, kurioje ribojamas arba visiškai draudžiamas transporto priemonių eismas, išskyrus netaršias transporto priemones.

20. **Nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių** – skystieji arba dujiniai transportui naudojami degalai, kurių energijos kiekis sukaupiamas iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus biomasę.

21. **Netarši transporto priemonė** – M1, M2 arba N1 kategorijos transporto priemonė, kurios išmetamo CO₂ kiekis neviršija 50 g/km, o realiomis važiavimo sąlygomis išmetamų teršalų kiekis neviršija 80 procentų ribinės vertės, nustatytos 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) ir dėl transporto priemonių remonto ir priežiūros informacijos prieigos, o nuo 2026 m. sausio 1 d. – M1, M2 arba N1 kategorijos transporto priemonė, kurios išmetamo CO₂ kiekis yra lygus 0 g/km, arba M3, N2, arba N3 kategorijos transporto priemonė, naudojanti alternatyviuosius degalus, išskyrus skystųjų biodegalų ir degalų mišinius bei degalus, pagamintus iš didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų, kurių atveju stebima reikšminga jų auginimo teritorijos plėtra užimant žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų, plotus pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

22. **Pažangieji biodegalai** – iš biomasės atliekoms ir liekanoms priskiriamų pradinių žaliavų, numatytų Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintame žaliavų sąrašė, gaminami biodegalai.
23. **Privati elektromobilių įkrovimo prieiga** – nevieša elektromobilių įkrovimo prieiga, kuri yra prieinama tik konkrečiai fizinių arba juridinių asmenų grupei.
24. **Pusiau viešoji elektromobilių įkrovimo prieiga** – iš dalies vieša elektromobilių įkrovimo prieiga, kuri yra prieinama visiems elektromobilių vairuotojams elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus nustatytu laiku nustatytoje teritorijoje ir įtraukta į Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinę sistemą.
25. **Suskystintų gamtinių dujų pildymo punktas** – suskystintoms gamtinėms dujoms tiekti skirta degalų pildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarusis arba mobilusis įrenginys, priekrantės įrenginys ir kuri skirta suskystintomis gamtinėmis dujomis varomoms kelių transporto priemonėms, jūrų ir (ar) vidaus vandens transporto priemonėms pildyti.
26. **Suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktas** – suslėgtoms gamtinėms dujoms tiekti skirta degalų pildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarieji arba mobilieji įrenginiai ir kuri skirta suslėgtomis gamtinėmis dujomis varomoms kelių transporto priemonėms pildyti.
27. **Tiekimas** – akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimo panaikinimas benzinui ir (ar) dyzelinui, benzino ir (ar) dyzelino vežimas iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar importas, taip pat gamtinių dujų ar degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių pardavimas transporto sektoriaus vartotojams.
28. **Transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas** – subjektas, tiekiantis gamtines dujas ir tiesiogiai jomis pildantis transporto priemones per suslėgtų arba suskystintų gamtinių dujų pildymo punktus.
29. **Vandenilio dujų pildymo punktas** – vandenilio dujoms tiekti skirta degalų pildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarieji arba mobilieji įrenginiai, įskaitant vandenilio dujų talpyklas.
30. **Viešoji elektromobilių įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kuri yra prieinama visiems elektromobilių vairuotojams ir įtraukta į Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinę sistemą.
31. **Viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės dinaminiai duomenys** – viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės duomenys, kuriuos sudaro stotelės pasiekiamumas, užimtumas, vidutinė paslaugos kaina galutiniam vartotojui, nesudariusiam sutarties su viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi.
32. **Viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės statiniai duomenys** – viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės duomenys, kuriuos sudaro stotelės identifikacinis numeris, koordinatės, adresas, galia, įkrovimo ir jungčių tipai, atsiskaitymo už paslaugas būdai, savininko ir (ar) valdytojo kontaktinė informacija, pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės darbo laikas.
33. **Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinė sistema** – duomenų bazė, kurioje registruojami, kaupiami ir tvarkomi viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo stotelių statiniai ir dinaminiai duomenys.
34. **Visai netarši sunkioji transporto priemonė** – netarši M3, N2 ir (ar) N3 kategorijos transporto priemonė be vidaus degimo variklio arba su vidaus degimo varikliu, naudojančiu alternatyviuosius degalus ir išmetančiu anglies dioksido (CO₂) mažiau kaip 1 g/km arba mažiau kaip 1 g/kWh.
35. Transporto priemonių kategorijos suprantamos taip, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2018/858.
36. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos akcizų įstatyme, Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus vandens transporto kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose veiklą transporto ir energetikos sektoriuose.

ANTRASIS SKIRSNIS

ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ NAUDOJIMO TRANSPORTO SEKTORIJE VALSTYBINIS VALDYMAS

3 straipsnis. Valstybinio valdymo institucijos

Alternatyviųjų degalų naudojimo transporto sektoriuje valstybinį valdymą vykdo:

- 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija;
- 2) Energetikos ministerija;
- 3) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija;
- 4) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija;
- 5) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija;
- 6) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija;
- 7) Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija;
- 8) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;
- 9) Savivaldybės institucijos;
- 10) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
- 11) Viešųjų pirkimų tarnyba.

4 straipsnis. Vyriausybės ir jos įgaliotos institucijos kompetencija

1. Vyriausybė:

1) tvirtina Aplinkos ministerijos, Energetikos ministerijos ir (ar) Susisiekimo ministerijos parengtas paramos skyrimo alternatyviaisiais degalais varomoms transporto priemonėms įsigyti ir (ar) joms reikalingai infrastruktūrai įsigyti, įrengti, modernizuoti ir (ar) plėsti skatinimo tvarkas;

2) tvirtina paramos pažangiųjų biodegalų gamybai skyrimo tvarkas;

3) tvirtina Darnaus judumo fondo nuostatus.

2. Vyriausybės įgaliota institucija:

1) tvirtina Konfiskuotų alkoholio produktų panaudojimo biodegalų gamybai taisykles;

2) nustato privalomus aplinkos apsaugos kriterijus, taikomus perkančiųjų organizacijų ir (ar) perkančiųjų subjektų įsigyjamoms transporto priemonėms ar jomis teikiamoms paslaugoms.

5 straipsnis. Energetikos ministerijos kompetencija

Energetikos ministerija:

1) formuoja degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių plėtros politiką;

2) kartu su Aplinkos ministerija ir Žemės ūkio ministerija rengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti paramos pažangiųjų biodegalų gamybai skyrimo tvarką;

3) kartu su Aplinkos ministerija ir Susisiekimo ministerija nustato biodegalų privalomuosius kokybės rodiklius;

4) Energetikos ministerijos įgaliotos institucijos, įstaigos ar įmonės teikimu nustato DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarką;

5) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Susisiekimo ministerijos kompetencija

Susisiekimo ministerija:

1) formuoja alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtros politiką;

2) nustato darnaus judumo miestuose planų rengimo principus ir derina parengtus darnaus judumo miestuose planus;

3) rengia ir tvirtina Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atvejų, kada juos privaloma taikyti, tvarkos aprašą;

4) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

7 straipsnis. Aplinkos ministerijos kompetencija

Aplinkos ministerija:

- 1) nustato gaminant ir naudojant biodegalus, skystuosius bioproduktus ir lyginamąjį iškastinį kūrą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio apskaičiavimo taisykles;
- 2) nustato biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo aplinkosaugos sąlygas.

8 straipsnis. Žemės ūkio ministerijos kompetencija

Žemės ūkio ministerija:

- 1) užtikrina žemės ūkio biomasės panaudojimo biodegalų gamybai skirtų paramos priemonių įgyvendinimo priežiūrą;
- 2) tvirtina biodujų gamybai iš ūkinių gyvūnų mėšlo ir kitų biologiškai skaidžių atliekų ir (ar) valymui bei suspaudimui teikiamos paramos taisykles.

9 straipsnis. Vidaus reikalų ministerijos kompetencija

Vidaus reikalų ministerija užtikrina, kad transporto priemonės, naudojančios alternatyviuosius degalus, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre būtų registruojamos nurodant transporto priemonės naudojamų alternatyviųjų degalų rūšį atsižvelgiant į šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalį.

10 straipsnis. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kompetencija

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija užtikrina integruotų pamokų ar paskaitų kurso įtraukimą į švietimo įstaigų programas, susijusias su elgsenos formavimu ir įpročių keitimu, iškastinio naftos kuro naudojimo mažinimu, jo sukeliama neigiamu poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai, skatinimu pereiti prie netaršių transporto priemonių naudojimo.

11 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija

1. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba):
 - 1) prižiūri ir kontroliuoja, ar degalų tiekėjai ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai tinkamai vykdo šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse numatytus įpareigojimus ir reikalavimus;
 - 2) atlieka fizinius patikrinimus šio įstatymo ir Tarybos nustatyta tvarka;
 - 3) nustato šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų įgyvendinimo vertinimo tvarką;
 - 4) derina DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarką;
 - 5) skiria šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatytas baudas ir priima sprendimus sustabdyti ir (ar) panaikinti degalų tiekėjui išduotą leidimą verstis energetikos veikla pagal 32 straipsnio 3 dalį;
 - 6) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas;
2. Tarybos veikla atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytas funkcijas finansuojama iš valstybės biudžeto asignavimų – kitų valstybės biudžeto lėšų, kaip apibrėžta Energetikos įstatymo 8 straipsnio 17 dalyje.

12 straipsnis. Savivaldybės institucijos

Savivaldybės institucijos:

- 1) skatina savivaldybėse veikiančias viešojo transporto, komunalinių ir keleivių vežimo bei kitas paslaugas teikiančias įmones, savivaldybių įstaigas ir įmones naudoti alternatyviaisiais degalais varomas transporto priemones;
- 2) rengia, suderinus su Susisiekimo ministerija tvirtina ir įgyvendina darnaus judumo miestuose planą ir atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros plano priemones.
- 3) savivaldybių tarybos nustato mažos taršos zonas savivaldybėje esančių miestų teritorijoje, nustato lengvatines elektromobilių dalyvavimo eisme (maršrutinio transporto eismo juostos), įvažiavimo į mokamas zonas ir statymo miesto teritorijoje sąlygas;
- 4) imasi priemonių, kurios skatintų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą savivaldybėje ir sudarytų tam palankesnes sąlygas;

13 straipsnis. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos kompetencija

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba):

- 1) atlieka mažmeninės prekybos degalais vietų kontrolę, tikrindama, ar tinkamai vykdomi šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje ir šio įstatymo 20 straipsnio 5 dalyje numatyti reikalavimai;
- 2) atlieka mėginių paėmimą ir ištyrimą dėl degalų ir biodegalų sudėties ir rūšies nustatymo, dalyvaudama šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytuose patikrinimuose;
- 3) tikrina Lietuvos Respublikoje parduodamų degalų ir biodegalų mišinių atitiktį naftos produktų privalomiesiems kokybės rodikliams;
- 4) skiria šio įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatytas baudas.

14 straipsnis. Viešųjų pirkimų tarnybos kompetencija

Viešųjų pirkimų tarnyba, vadovaudamasi šio įstatymo 15 straipsnio 8 dalies nuostatomis, renka, kaupia ir tvarko duomenis apie atliekamus kelių transporto priemonių ir jomis teikiamų paslaugų viešuosius pirkimus.

TREČIASIS SKIRSNIS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ AR JOMIS TEIKIAMŲ PASLAUGŲ VIEŠIEJI PIRKIMAI

15 straipsnis. Viešiesiems pirkimams keliami reikalavimai

1. Perkančiosios organizacijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, ir perkantieji subjektai, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme, atlikdami viešuosius pirkimus privalo laikytis šiame straipsnyje numatytų reikalavimų, kai:

1) įsigyja kelių transporto priemones ar sudaro kelių transporto priemonių, lizingo, nuomos arba išperkamosios nuomos sutartis dėl kelių transporto priemonių naudojimo.

2) kelių transporto priemonėmis pagal sutartis ar kitais teisėtai pagrindais teikia keleivinio kelių transporto, keleivių vežimo specialiais reisais, keleivių vežimo užsakomaisiais reisais, atliekų surinkimo, pašto siuntų vežimo keliais, siuntinių vežimo, pašto pristatymo ir siuntinių pristatymo paslaugas.

2. Perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas privalo įvertinti kelių transporto priemonės eksploatacinio laikotarpio poveikį energetikai ir aplinkai ir laikytis Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones.

3. Šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais pirmuoju ataskaitiniu laikotarpiu iki 2025 m. gruodžio 31 d. atliekamiems viešiesiems pirkimams keliami reikalavimai, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ir (ar) paslaugoms teikti naudojamu kelių transporto priemonių parku, išreiškiami procentinėmis dalimis:

1) netaršių M1, M2 arba N1 kategorijos transporto priemonių kiekis, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių kiekiu, turi sudaryti ne mažiau kaip 60 procentų;

2) netaršių N2 ir N3 kategorijos kelių transporto priemonių kiekis, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių kiekiu, turi sudaryti ne mažiau kaip 8 procentus;

3) netaršių M3 kategorijos kelių transporto priemonių kiekis, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių kiekiu, turi sudaryti ne mažiau kaip 80 procentų.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais antruoju ataskaitiniu laikotarpiu iki 2030 m. gruodžio 31 d. atliekamiems viešiesiems pirkimams keliami reikalavimai, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu kelių transporto priemonių parku, išreiškiami procentinėmis dalimis:

1) netaršių M1, M2 arba N1 kategorijos kelių transporto priemonių kiekis, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių kiekiu, turi sudaryti 100 procentų;

2) netaršių N2 ir N3 kategorijų kelių transporto priemonių kiekis, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių kiekiu, turi sudaryti ne mažiau kaip 16 procentų;

3) netaršių M3 kategorijos kelių transporto priemonių kiekis, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių kiekiu, turi sudaryti 100 procentų.

5. Kai atliekami netaršių M3 kategorijos kelių transporto priemonių viešieji pirkimai, perkančioji organizacija turi užtikrinti, kad ne mažiau kaip 50 procentų atliktų viešųjų pirkimų būtų atlikti įsigyjant paslaugoms teikti naudojamas visai netaršias sunkiąsias M3 kategorijos kelių transporto priemones.

6. Jei nauji viešųjų pirkimų reikalavimai laikotarpiui po 2030 m. sausio 1 d. nepriimami, toliau taikomi antruoju ataskaitiniu laikotarpiu nustatyti tikslai.

7. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi:

1) žemės ir miškų ūkio transporto priemonėms, kaip jos apibrėžtos 2013 m. vasario 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros;

2) dviratėms arba triratėms transporto priemonėms ir keturratėms transporto priemonėms, kaip jos apibrėžtos 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros;

3) savaeigėms transporto priemonėms;

4) transporto priemonėms, suprojektuotoms ir sukonstruotoms ar pritaikytoms tik ginkluotųjų tarnybų reikmėms;

5) operatyviniams tikslams naudojamoms transporto priemonėms;

6) specialiai suprojektuotoms ir pagamintoms naudoti statybos aikštelėse ar karjeruose, uostų ar oro uostų teritorijose ar patalpose transporto priemonėms;

7) suprojektuotoms ir pagamintoms civilinės saugos, priešgaisrinės apsaugos ir viešajai tvarkai užtikrinti naudojamoms transporto priemonėms;

8) šarvuotoms transporto priemonėms, skirtoms vežamiems asmenims ar kroviniams apsaugoti;

9) greitosios pagalbos automobiliams, skirtiems ligoniams ar sužeistiesiems vežti su specialia tam skirta įranga;

10) transporto priemonėms, skirtoms žmonių palaikams vežti, su tam specialiai pritaikyta įranga;

11) neįgaliųjų vežimėliams vežti pritaikytoms transporto priemonėms, kurios sukonstruotos arba specialiai pertvarkytos taip, kad jose tilptų vienas ar daugiau neįgaliųjų vežimėliuose sėdinčių asmenų;

12) vikšrinėms transporto priemonėms;

13) M3 kategorijos transporto priemonėms, išskyrus M2 ir M3 kategorijos transporto priemones, kuriose be vairuotojo telpa daugiau kaip 22 keleiviai ir kuriose įrengtos keleiviams stovėti skirtos vietos, ir M2 ir M3 kategorijos transporto priemones, kuriose be vairuotojo telpa ne daugiau kaip 22 keleiviai, tačiau kurios skirtos stovintiems keleiviams vežti ir kuriose yra sėdynių.

8. Viešųjų pirkimų tarnyba renka, kaupia ir tvarko duomenis, susijusius su šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatytais viešiesiems pirkimams keliamais reikalavimais, atsižvelgdama į pagal kiekvieną sutartį nupirktų, lizingo būdu įsigytų, išsinuotų arba išperkamosios nuomos būdu įsigytų kelių transporto priemonių skaičių, arba į kelių transporto priemonių, kurios bus naudojamos paslaugoms pagal kiekvieną sutartį teikti, skaičių.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ĮPAREIGOJIMAI DEGALŲ TIEKĖJAMS IR JŲ KONTROLĖ

16 straipsnis. Įpareigojimai degalų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams

1. Degalų tiekėjai privalo užtikrinti, kad degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių bendroje degalų tiekėjo vidaus rinkai patiekto benzino ir dyzelino energinėje vertėje kiekvienais kalendoriniais metais sudarytų atitinkamą dalį:

1) nuo 2022 metų – ne mažiau kaip 6,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,2 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

2) nuo 2023 metų – ne mažiau kaip 7,2 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,4 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

3) nuo 2024 metų – ne mažiau kaip 7,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,7 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

4) nuo 2025 metų – ne mažiau kaip 8,6 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 1 procentinį punktą turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

5) nuo 2026 metų – ne mažiau kaip 9,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 1,4 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

6) nuo 2027 metų – ne mažiau kaip 11,3 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 1,8 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

7) nuo 2028 metų – ne mažiau kaip 12,9 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 2,2 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

8) nuo 2029 metų – ne mažiau kaip 14,7 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 2,7 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

9) nuo 2030 metų – ne mažiau kaip 16,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 3,5 procentinio punkto turėtų sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių.

2. Degalų tiekėjai, siekdami šio straipsnio 1 dalyje numatyto įpareigojimo, privalo užtikrinti, kad kiekviename patiekto benzino litre būtų ne mažiau kaip 6,6 procento biodegalų, o kiekviename patiekto dyzelino litre būtų ne mažiau kaip 6,2 procento biodegalų skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę.

3. Transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai privalo užtikrinti, kad biodujos arba nebiologiniai dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių parduotų gamtinių dujų energinėje vertėje kiekvienais kalendoriniais metais sudarytų atitinkamą dalį:

1) nuo 2025 metų – ne mažiau kaip 4,2 procentinio punkto;

2) nuo 2026 metų – ne mažiau kaip 6,3 procentinio punkto;

3) nuo 2027 metų – ne mažiau kaip 8,4 procentinio punkto;

4) nuo 2028 metų – ne mažiau kaip 10,8 procentinio punkto;

5) nuo 2029 metų – ne mažiau kaip 13,6 procentinio punkto;

6) nuo 2030 metų – ne mažiau kaip 16,8 procentinio punkto.

4. Degalų tiekėjai ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai privalo registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir įgyvendinti šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus naudodami DAEI apskaitos vienetus, suteikiamus šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nustatyta tvarka, atskirai vertinant kiekvieniems kalendoriniams metams nustatytus įpareigojimus.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas įpareigojimas gali būti įgyvendinamas tiekiant gamtinių dujų ir dujų, pagamintų ir atsinaujinančių energijos išteklių, mišinius arba panaudojant atsinaujinančių išteklių kilmės garantijas, kaip tai numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

6. Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiose degalinėse turi būti prekiaujama benzinu, kurio kiekviename litre yra ne mažiau kaip 6,6 procento biodegalų, ir dyzelinu, kurio kiekviename litre yra ne

mažiau kaip 6,2 procento biodegalų skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę.

7. Mažmeninės ir didmeninės prekybos degalais vietose gali būti prekiaujama degalų mišiniais, kuriuose biodegalų, įmaišytų į naftos produktus, energinė vertė viršija šio straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodytas energines vertes ir kurie atitinka Lietuvos arba Europos standartuose nustatytus reikalavimus.

8. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyti įpareigojimai ir šio straipsnio 2 dalyje numatyti reikalavimai netaikomi degalų, tiekiamų orlaiviams ar jūriniam transportui, daliai.

9. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas netaikomas parduodant dyzeliną Lietuvos kariuomenės ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių bei partnerių ginkluotųjų pajėgų poreikiams.

10. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta minimali biodegalų dalis kiekviename litre yra įskaičiuojama į šio straipsnio 1 dalyje numatytus įpareigojimus atsižvelgiant į degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių rūšį ir biodegalų pažangumą.

11. Biodegalų ir pažangiųjų biodegalų, taip pat nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių energinė vertė įgyvendinant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus gali būti laikoma du kartus didesne, palyginti su jų pradine energine verte, jeigu jie yra pagaminti iš žaliavų, nurodytų energetikos ministro patvirtintame žaliavų sąrašė, kaip tai numatyta šio įstatymo 22 straipsnyje.

17 straipsnis. DAEI apskaitos vienetai

1. DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviams už kiekvieną kalendorinius metais vidaus rinkai patiektą megadžaulį (MJ) degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių, šio įstatymo 18 straipsnio nustatyta tvarka skiriami DAEI apskaitos vienetai. DAEI apskaitos vienetai neperkeliami į kitus kalendorinius metus.

2. DAEI apskaitos vienetai, vadovaujantis DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarka, gali būti perleidžiami laikantis šių sąlygų:

1) degalų tiekėjams ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams, turintiems pareigą įgyvendinti šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus;

2) ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų kovo 1 d.;

3) pagal dvišales sutartis, sudarant DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandorį, registruojamą DAEI apskaitos vienetų sistemoje, nurodant DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvius, perleidžiamų DAEI apskaitos vienetų kiekį, šio įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją.

3. DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandorių skaičius neribojamas.

4. DAEI apskaitos vienetai į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų metinių įpareigojimų įvykdymą įskaitomi Tarybai įvertinus DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių DAEI apskaitos vienetų sistemoje pateiktas atestuoto auditoriaus arba audito įmonės, akredituotų pagal 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinamojo reglamento (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB reikalavimus, metines ataskaitas apie praėjusiais kalendoriniais metais vidaus rinkai patiektus degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, vykdant šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus, kaip nurodyta šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte.

5. Atestuoto auditoriaus arba audito įmonės audito metu nustačius trūkumų, susijusių su DAEI apskaitos vienetų skyrimu, DAEI apskaitos vienetai yra panaikinami iš DAEI apskaitos vienetų sistemos, vadovaujantis DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarka.

6. Už audito metu nustatytus trūkumus ir dėl šių trūkumų DAEI apskaitos vienetų panaikinimo pasekmes atsako DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviai. Tuo atveju, kai buvo sudarytas DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandoris, už audito metu nustatytus trūkumus ir dėl šių trūkumų DAEI apskaitos vienetų panaikinimo pasekmes atsako DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvis, perleidęs DAEI apskaitos vienetus, išskyrus atvejus, kai DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandoryje nustatyta kitaip.

18 straipsnis. DAEI apskaitos vienetų sistema

1. Siekiant užtikrinti skaidrų ir patikimą šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų vykdymą, informacija apie DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvius, DAEI apskaitos vienetų skyrimą, perleidimą ir panaikinimą, taip pat metinės atestuoto auditoriaus arba audito įmonės ataskaitos apie kalendoriniais metais vidaus rinkoje patiektų degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, kurie gali būti įtraukti į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų įvykdymą, teikiama, kaupiama ir tvarkoma DAEI apskaitos vienetų sistemoje, vadovaujantis DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarka.

2. DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviai DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarka privalo:

- 1) registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje;
- 2) mokėti nustatytas įmokas;
- 3) teikti informaciją apie vidaus rinkoje patiektus benzino, dyzelino, gamtinių dujų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius;
- 4) ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 30 d. pateikti atestuoto auditoriaus arba audito įmonės ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vidaus rinkoje patiektus benzino, dyzelino, gamtinių dujų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius;
- 5) tiekdami arba parduodami benzina ar dyzelina, kuriame biodegalų koncentracija viršija 10 proc., skaičiuojant pagal bendrą mišinio energinę vertę, DAEI apskaitos vienetų sistemoje nurodyti subjektus, kuriems mišinys buvo parduotas;
- 6) per 14 kalendorinių dienų nuo degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių išvežimo už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų dienos informuoti DAEI apskaitos vienetų sistemos administratorių apie degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių, už kuriuos buvo skirti DAEI apskaitos vienetai, išvežimą už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

3. Didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais besiverčiantiems subjektams atsiranda prievolė registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir teikti informaciją pagal šio straipsnio 2 dalies 5 punktą, kai subjektai parduoda benzina ir (ar) dyzelina, už kuriuos jau yra sumokėtas akcizas ir kuriuose biodegalų koncentracija viršija 10 proc., skaičiuojant pagal bendrą mišinio energinę vertę.

4. DAEI apskaitos vienetų registravimo DAEI apskaitos vienetų sistemoje metu nurodoma ši informacija:

- 1) dokumento, kuriuo patvirtinamas akcizų mokėjimo už benzina ar dyzelina laikino atidėjimo režimo panaikinimas, numeris, jeigu toks dokumentas pagal teisės aktų reikalavimus turi būti išrašomas, arba, jeigu už parduodamus degalus neatsiranda prievolė mokėti akcizų, nurodoma degalų pardavimo vidaus rinkoje data;
- 2) pridėtinės vertės mokesčių sąskaitos faktūros, kuria buvo įformintas atitinkamų degalų pardavimas, numeris;
- 3) vidaus rinkai patiektų degalų ir (ar) biodegalų kiekis, išreikštas energine verte, numatyta energetikos ministro tvirtinamoje metodikoje;
- 4) vidaus rinkai patiektų degalų ir (ar) biodegalų rūšis, įvardijant biodegalų gamybai panaudotas žaliavas ir jų kilmės šalį;
- 5) per 14 kalendorinių dienų nuo degalų pateikimo vidaus rinkoje dienos turi būti pateikiamas biodegalų siuntos tvarumo charakteristikas patvirtinančio dokumento numeris kartu su informacija apie bendrą degalų ir energijos būvio ciklo metu išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumą, išreikštą gramais anglies dioksido ekvivalentu megadžauliui ($\text{gCO}_2\text{ekv./MJ}$).
- 6) kita DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkoje nurodyta informacija.

5. DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandorio, registruojamo DAEI apskaitos vienetų sistemoje, metu nurodomas DAEI apskaitos vienetų registracijos numeris ir kita DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkoje nurodyta informacija.

6. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytoja yra Energetikos ministerijos įgaliota institucija, įstaiga ar įmonė.

7. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas turi teisę pagal duomenų teikimo sutartis gauti informaciją iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenų bazių ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Integruotos

muitinės informacinės sistemos registruotus duomenis, susijusius su degalų vežimu, tiekimu vidaus rinkai ir prievolės mokėti akcizus atsiradimu.

8. DAEI apskaitos vienetų sistemos sukūrimas ir administravimas yra finansuojamas DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių įmokomis, kurios nustatomos, surenkamos ir administruojamos energetikos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis, atsižvelgiant į DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojo pateiktas pastabas ir DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių veiklos apimtį. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių įmokas nustato, suderinęs su Energetikos ministerija ir Taryba.

9. Per 30 kalendorinių dienų nuo finansinių metų pabaigos DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas privalo pateikti Tarybai finansinių ataskaitų rinkinį, kuriame būtų aiškiai atskirtos DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo veiklos sąnaudos ir pajamos, gautos iš DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių. Taryba, įvertinusi DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojo veiklos sąnaudų ir gautų pajamų santykį, turi teisę pareikalauti DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytoją peržiūrėti patvirtintas įmokas už jo teikiamas paslaugas, užtikrinant, kad DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių mokamos įmokos būtų pagrįstos DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojo veiklos sąnaudomis, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią pelno normą.

19 straipsnis. DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių veiklos priežiūra

1. Taryba, vadovaudamasi šio įstatymo, Energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Tarybos nustatytos tvarkos nuostatomis, kontroliuodama ir prižiūrėdama šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų vykdymą, atlieka fizinius patikrinimus dėl DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių degalų ir biodegalų kiekių ir rūšių atitikties DAEI apskaitos vienetų sistemoje, Akcizų informacinėje sistemoje ir (ar) Integruotoje muitinės informacinėje sistemoje pateiktiems duomenims. Tarybos motyvuotu prašymu, pagal kompetenciją, patikrinimo procedūrose dalyvauja Tarybos ir kitų valstybinę kontrolę ir priežiūrą vykdančių valstybės institucijų įgalioti valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

2. Taryba, Taryba ir kitos valstybinę kontrolę ir priežiūrą vykdančios valstybės institucijos, motyvuotu Tarybos prašymu dalyvaujančios šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose patikrinimuose, turi tokias pačias teises ir pareigas, kokios yra suteiktos Tarybai Energetikos įstatymo 24¹ straipsniu.

3. Taryba, vadovaudamasi šio įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Tarybos nustatytos tvarkos nuostatomis, kontroliuodama šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų įgyvendinimą, atlieka fizinius patikrinimus mažmeninės prekybos degalais vietose tikrindama, ar yra tinkamai laikomasi šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų ir ar pagal šio įstatymo 18 straipsnio 4 dalį pateikta informacija atitinka patikrinimo metu gautus duomenis.

4. Vykdydami DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių veiklos priežiūrą, Tarybos įgalioti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, turi teisę:

1) įeiti į DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvio valdomas patalpas ir tikrinti jose esančias degalų laikymo ir transportavimo talpyklas, maišymo terminalus;

2) gauti visą patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis, dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus;

3) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamu DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviu, reikalauti, kad jie atvyktų į Tarybos patalpas duoti paaiškinimų;

4) gauti informaciją ir dokumentus, jų kopijas apie juridinių asmenų turtą ir pajamas, ūkines, finansines ir kitas operacijas iš valstybės ir savivaldybės institucijų, taip pat iš Lietuvos banko, komercinių bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, auditorių, kitų juridinių ir fizinių asmenų, nepaisant to, ar informacija laikoma konfidencialia, ar nelaikoma;

5) pagal duomenų teikimo sutartis, gauti informaciją iš valstybės ar kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registru, duomenų bazių ir informacinių sistemų;

6) patikrinimui atlikti pasitelkti specialistų ir ekspertų;

7) sudaryti sutartis su auditoriais ar audito įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis, kurių paslaugomis Taryba naudosis atlikdama patikrinimą;

8) atlikdami patikrinimą naudoti visą Tarybos turimą informaciją, įskaitant ir informaciją, gautą kitų patikrinimų metu;

9) naudotis kitomis įstatymų suteiktomis teisėmis.

5. Taryba, atlikusi degalų mėginių, paimtų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų patikrinimų metu, laboratorinius tyrimus, Tarybos nustatyta tvarka informuoja Tarybą apie gautus laboratorinių tyrimų rezultatus. Taryba, nustačiusi pažeidimą, priima sprendimą dėl baudos, nustatytos šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 punkte, skyrimo.

6. Taryba, gavusi šio įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje numatytą atestuoto auditoriaus arba audito įmonės praėjusių kalendorinių metų ataskaitą, Tarybos nustatyta tvarka įvertina degalų tiekėjų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjų įpareigojimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse, įgyvendinimą. Vertindama įpareigojimų įgyvendinimą, Taryba atsižvelgia į:

1) degalų tiekėjų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjų vidaus rinkoje patiektus degalų kiekius;

2) degalų tiekėjams ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams priklausančius DAEI apskaitos vienetus;

3) vidaus rinkoje patiektų biodegalų atitiktį energetikos ministro patvirtintam žaliavų sąrašui;

4) šio įstatymo 20 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 8 dalyse nustatytus reikalavimus;

5) kitus DAEI apskaitos vienetų sistemoje pateiktus duomenis ir (ar) Tarybos patikrinimų metu identifikuotus neatitikimus ir (ar) pažeidimus.

7. Taryba turi teisę reikalauti iš degalų tiekėjų ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjų papildomos informacijos, pagrindžiančios tinkamą šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse numatytų įpareigojimų ir reikalavimų įgyvendinimą.

8. Taryba, Taryba ir kitos valstybės institucijos ar įstaigos bendradarbiauja ir keičiasi informacija, kuri reikalinga, kad būtų užtikrinta šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2, 3 ir 6 dalyse numatytų įpareigojimų ir reikalavimų įgyvendinimo priežiūra.

9. Degalų ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjui neįvykdžius ar netinkamai įvykdžius šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse numatytus įpareigojimus, Taryba skiria šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje numatytas baudas.

10. Subjektui, vykdančiam mažmeninės prekybos degalais veiklą, neįvykdžius ar netinkamai įvykdžius šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje numatytus reikalavimus, Taryba skiria šio įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje numatytas baudas.

20 straipsnis. Biodegalų naudojimui taikomi reikalavimai

1. Degalų tiekėjai ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai, įgyvendindami šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytus įpareigojimus ir reikalavimus, turi užtikrinti, kad biodegalų, taip pat transporto sektoriuje suvartojamo biokuro, jeigu jie pagaminti iš maistinių ir pašarinių augalų, procentinė dalis skaičiuojant nuo bendros degalų tiekėjo parduotų degalų energinės vertės, nebus daugiau kaip vienu procentiniu punktu didesnė nei tokio kuro dalis, palyginti su bendru galutiniu energijos suvartojimu Lietuvos Respublikos kelių ir geležinkelių transporto sektoriuose 2020 metais.

2. Degalų tiekėjai ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai, įgyvendindami šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytus įpareigojimus ir reikalavimus, turi užtikrinti, kad kiekvienais kalendoriniais metais biodegalų, pagamintų iš naudoto kepimo aliejaus ir 1 ir 2 kategorijų gyvūninių riebalų, kaip apibrėžta pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) procentinė dalis, palyginti su bendra degalų tiekėjo patiektų degalų energine verte, neviršys 1,7 procento ribos.

3. Viršijanti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas ribas biodegalų, taip pat transporto sektoriuje suvartoto biokuro, jeigu jie pagaminti iš maistinių ir pašarinių augalų ir (ar) iš naudoto kepimo aliejaus ir 1 ir 2 kategorijų gyvūninių riebalų, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1069/2009, dalis nėra įskaičiuojama į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytų įpareigojimų ir reikalavimų įgyvendinimą.

4. Apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje numatytą atsinaujinančių energijos išteklių dalį transporto sektoriuje, taikant finansinę paramą už biodegalų naudojimą ar įmaišant biodegalus į degalus, biodegalai turi atitikti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Tarnyba prižiūri ir tikrina, kad mažmeninės prekybos nefasuotais naftos produktais veiklą vykdantys asmenys laikytųsi šioje dalyje nurodytų reikalavimų.

5. Degalų pardavimo vietose turi būti prekiaujama tik Lietuvos ir (ar) Europos standartų reikalavimus ir privalomuosius naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro kokybės rodiklius atitinkančiais degalų ir biodegalų mišiniais.

6. Lietuvos standartizacijos departamentas rengia standartus dėl biodegalų ir degalų mišinių ir užtikrina naujausių Europoje taikomų degalų kokybės standartų pritaikymą Lietuvos standartams.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytų standartų taikymo ir kitų reikalavimų įgyvendinimo tvarką ir sąlygas nustato Susisiekimo ministerija kartu su Aplinkos ministerija ir Energetikos ministerija.

8. Iš aliejinių augalų, nurodytų 2019 m. kovo 13 d. Europos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/807, kuriuo dėl didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų, kurių auginimo teritorija reikšmingai plečiama į žemės, kurioje yra didelių anglies sąkaupų, plotus, nustatymo ir nedidelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro sertifikavimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 priede pagaminti degalai nuo 2023 m. gruodžio 31 d. nelaikomi biodegalais, jei pradinė žaliava atitinka didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų nustatymo kriterijus, nurodytus šiame reglamente.

21 straipsnis. Biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai tinkamų naudoti žaliavų vertinimas

1. Energetikos ministras kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministru ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministru, atsižvelgdami į šio straipsnio 3 dalies nuostatas, tvirtina metodiką, pagal kurią vertinamos biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai tinkamos naudoti žaliavos ir žaliavos, iš kurių pagamintų biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir (ar) nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių energinė vertė, siekiant šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų, gali būti laikoma du kartus didesne palyginti su jų pradine energine verte.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta metodika nustato pradinių žaliavų, naudojamų biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai, vertinimo kriterijus ir jų reikšmes, kuriomis remiantis žaliavos gali būti įtraukiamos į energetikos ministro tvirtinamą žaliavų sąrašą, ir atvejus, kada biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių, pagamintų naudojant žaliavų sąrašė įtvirtintas žaliavas, energinė vertė gali būti laikoma du kartus didesne, palyginti su jų pradine energetine verte.

3. Nustatant žaliavų, naudojamų biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai, vertinimo kriterijus šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje, be kita ko, turi būti atsižvelgiama:

- 1) į gamybos technologijų brandą ir sąnaudas;
- 2) į gamybai naudojamų žaliavų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimo vertes palyginti su iškastiniu kuru;
- 3) į žaliavų tvarumą;
- 4) ar žaliavos yra priskirtinos žaliavų grupei, dėl kurių naudojimo biodegalų gamybai kyla didelė netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizika, kaip tai yra apibrėžta Reglamente (ES) 2019/807;
- 5) į atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus bei žiedinės ekonomikos principus;
- 6) į žaliavų priskyrimą atliekų, liekanų ar šalutinių produktų grupėms, atsižvelgiant į žaliavų ekonominę vertę ir alternatyvius jų panaudojimo būdus bei poreikį išvengti iškraipiančio poveikio tų žaliavų rinkoms.

4. Žaliavų sąrašas sudaromas vadovaujantis Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priedu ir gali būti keičiamas gavus pasiūlymų iš asmenų ar institucijų, atsižvelgiant į technologijų progresą ar naujų žaliavų atsiradimą rinkoje, taip pat atsiradus papildomų duomenų apie žaliavų sąrašė esančių žaliavų neatitikimą šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje patvirtintiems kriterijams.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytus pasiūlymus ir Žaliavų sąrašo keitimo poreikį pagrindžiančią informaciją vertina viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (toliau – Agentūra) jos nustatyta tvarka ir atsižvelgdama į šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje nustatytus vertinimo kriterijus ir jų reikšmes.

6. Agentūra žaliavų vertinimo tikslais turi teisę prašyti pasiūlymus dėl žaliavų sąrašo keitimo poreikio pateikusių subjekto pateikti papildomą informaciją apie žaliavą, kurią siūloma įtraukti į žaliavų sąrašą arba kurią siūloma pašalinti iš žaliavų sąrašo.

7. Agentūra iki einamųjų kalendorinių metų birželio 1 d. įvertina pasiūlymus, gautus per praėjusius kalendorinius metus, ir vertinimo išvadoje Energetikos ministerijai pateikia motyvus dėl kiekvienos žaliavos įtraukimo į žaliavų sąrašą ar pašalinimo iš jo tikslingumo.

8. Energetikos ministerija, gavusi Agentūros vertinimo išvadą, kurioje pritariama žaliavų sąrašo pakeitimui, parengia ir pateikia viešajai konsultacijai žaliavų sąrašo pakeitimo projektą.

9. Jeigu Agentūros pateiktoje vertinimo išvadoje yra nepritariama žaliavų sąrašo pakeitimui, Energetikos ministerija, įvertinusi Agentūros pateiktus duomenis, apie tai informuoja pasiūlymą teikusį subjektą, Aplinkos ministeriją ir Žemės ūkio ministeriją.

10. Žaliava, kurios pašalinimui ar įtraukimui į žaliavų sąrašą nebuvo pritarta, ne anksčiau kaip po 2 kalendorinių metų nuo paskutinės vertinimo išvados apie tą žaliavą pateikimo, gali būti vertinama pakartotinai, gavus pasiūlymą šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka ir esant naujiems faktiniams duomenims apie vertinamą žaliavą.

11. Žaliavą vertinant pakartotinai, galioja šiame straipsnyje numatyta vertinimo tvarka.

12. Pakeistas žaliavų sąrašas įsigalioja ne anksčiau kaip po 90 kalendorinių dienų nuo jo patvirtinimo dienos.

PENKTASIS SKIRSNIS

ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ NAUDOJIMAS TRANSPORTE

22 straipsnis. Elektros energijos naudojimas transporte

1. Skatinant elektros naudojimą transporte, siekiama didinti pirmą kartą Lietuvos Respublikoje registruojamų ir perregistruojamų naujų ir (ar) naudotų elektromobilių skaičių:

1) iki 2025 metų M1 klasės elektromobilių skaičius turi sudaryti ne mažiau kaip 10 procentų, o N1 klasės elektromobilių skaičius turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų metinių pirkimų sandorių;

2) iki 2030 metų M1 klasės elektromobilių skaičius turi sudaryti ne mažiau kaip 50 procentų metinių pirkimų sandorių, N1 klasės – 100 procentų.

2. Nuo 2030 m. sausio 1 d. N1 klasės transporto priemonės su vidaus degimo varikliais, išskyrus alternatyviaisiais degalais varomas N1 klasės transporto priemonės, negali būti registruojamos.

3. Vyriausybės nustatyta tvarka, finansinės paramos priemonės įsigyjant elektromobilius ir (ar) įrengiant arba atnaujinant jų įkrovimui reikalingą infrastruktūrą taikomos, kol M1 ir N1 klasės elektromobiliai sudarys ne mažiau kaip 10 procentų visų lengvųjų automobilių skaičiaus.

23 straipsnis. Elektromobilių įkrovimo infrastruktūros planavimas ir plėtra

1. Iki 2030 metų turi būti įrengta 60 000 elektromobilių įkrovimo prieigų, iš kurių 6 000 – viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos.

2. Viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių didelės ir labai didelės galios įkrovimo prieigos pirmiausia turi būti įrengiamos Lietuvos didmiesčiuose, taip pat šalia valstybinės reikšmės kelių, priklausančių transeuropiniam kelių tinklui.

3. Viešosios didelės arba labai didelės galios įkrovimo prieigos, atsižvelgiant į technines galimybes, turėtų būti įrengtos šalia valstybinės reikšmės kelių ne didesniu kaip 50 km atstumu viena nuo kitos.

4. Įprastos ir vidutinės galios elektromobilių įkrovimo prieigos įrengiamos Lietuvos didmiesčiuose šalia daugiabučių namų, sudarant galimybes juose gyvenantiems elektromobilių naudotojams įkrauti elektromobilius visą parą.

5. Reikalavimai ir taisyklės dėl minimalaus įkrovimo prieigų skaičiaus ir susijusios infrastruktūros įdiegimo statomuose pastatuose, daugiabučių gyvenamųjų pastatų kiemuose, rekonstruojamų, atnaujinamų (modernizuojamų) gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų teritorijose nustatomi aplinkos ministro nustatyta tvarka.

6. Savivaldybės užtikrina, kad viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai, siekiantys įrengti viešąsias elektromobilių įkrovimo prieigas miestuose, būtų atrenkami tik viešo konkurso būdu ir nediskriminacinėmis sąlygomis.

7. Konkursų sąlygos ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros planavimo ir plėtros dokumentai turi būti rengiami konsultuojantis su skirstomųjų tinklų operatoriais, prie kurių valdomų tinklų būtų prijungiamos planuojamos elektromobilių įkrovimo prieigos.

8. Savivaldybė priima sprendimą dėl viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus veiklos vykdymo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 9¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

9. Savivaldybės, suderinusios su Susisiekimo ministerija, parengia arba atnaujiną savivaldybės teritorijoje esančiuose vietinės reikšmės keliuose iki 2030 metų numatomų įrengti viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planus, kuriuose turi būti numatytos prioritetinės vietos viešosioms ir pusiau viešosioms elektromobilių įkrovimo prieigoms įrengti. Planai turi būti atnaujinami ne rečiau kaip kas trejus metus ir skelbiami viešai.

10. Savivaldybės Susisiekimo ministerijai iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 1 d. teikia informaciją apie savivaldybės teritorijoje esamas ir praeitais kalendoriniais metais įrengtas naujas elektromobilių įkrovimo prieigas.

11. Susisiekimo ministerija kiekvienais kalendoriniais metais peržiūri ir įvertina elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros apimtį miestuose ir šalia vietinės ir valstybinės reikšmės kelių ir savo interneto tinklalapyje skelbia apibendrinančią informaciją.

12. Savivaldybių tarybos nustato ir pagal poreikį periodiškai atnaujiną mažos taršos transporto zonas miestuose, atsižvelgdamos į darnaus judumo mieste planus ir valstybinio aplinkos oro monitoringo ir (ar) savivaldybės aplinkos oro monitoringo duomenis savivaldybių teritorijose.

13. Nuo 2023 m. sausio 1 d. visose statomose arba rekonstruojamose degalinėse turi būti įrengta bent viena viešoji didelės arba labai didelės galios elektromobilių įkrovimo prieiga.

14. Nuo 2023 m sausio 1 d. visose statomose arba rekonstruojamose autobusų ir geležinkelio stotyse, oro uostuose ir jūrų uoste turi būti įrengta viešoji elektromobilių įkrovimo stotelė.

15. Elektromobilių įkrovimo prieigos, išskyrus belaidžius arba induktyviusius įrenginius, turi atitikti Lietuvos ir Europos patvirtintuose standartuose numatytus reikalavimus dėl transporto priemonių jungčių ir įvadų, matmenų suderinamumo ir sukeičiamumo.

16. Įrengiant naujas viešąsias ir pusiau viešąsias elektromobilių įkrovimo prieigas stebėjimo ir kontrolės tikslais turi būti įrengiamos pažangiosios matavimo sistemos.

17. Elektros skirstomųjų tinklų operatorius yra atsakingas už elektromobilių įkrovimo prieigų prijungimą prie elektros energijos tinklų Elektros energetikos įstatymo numatyta tvarka.

24 straipsnis. Elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai

1. Viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai turi sudaryti sąlygas elektromobilių įkrauti neturint tiesioginės sutarties su elektros energijos tiekėju ir (ar) elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi, sudarant galimybę už elektromobilio įkrovimo paslaugą atsiskaityti vietoje be išankstinių specialių identifikacinių kortelių ar kitų priemonių.

2. Elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai turi teisę sudaryti elektros tiekimo įkrovimo prieigai sutartį su bet kuriuo pasirinktu nepriklausomu elektros energijos tiekėju, elektros energijos gamintoju pagal dvišales elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis arba su atsinaujinančių išteklių energijos bendrijomis, Elektros energetikos įstatyme numatyta tvarka.

3. Viešųjų, pusiau viešųjų ir privačių elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai turi užtikrinti, kad jų valdomos elektromobilių įkrovimo prieigos būtų tinkamai įrengtos ir prižiūrimos visą jų eksploatavimo laikotarpį, vadovaujantis elektros įrenginių įrengimo, eksploatavimo techninę saugą, elektromagnetinį suderinamumą, elektrotechnikos gaminių saugą reglamentuojančiais teisės aktais, nekeltų grėsmės prieigų naudotojams ir (ar) jų transporto priemonėms.

25 straipsnis. Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinė sistema

1. Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinė sistema yra Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos modulis.

2. Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos Valdytojas ir Tvarkytojas yra nustatytas Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos nuostatuose

3. Lietuvoje veikiančios viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir jų operatoriai privalo turėti Tvarkytojo suteiktus unikalius identifikacinius kodus ir būti įregistruoti Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje vadovaujantis Tvarkytojo nustatyta tvarka.

4. Už viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatorių ir jiems priklausančių prieigų įregistravimą Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje atsako elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius.

5. Unikalūs identifikaciniai kodai viešosioms ir pusiau viešosioms elektromobilių įkrovimo prieigoms ir jų operatoriams suteikiami ir šios prieigos įregistruojamos Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje, jeigu viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir jų operatoriai atitinka šio įstatymo 23 straipsnio 15 ir 16 dalyse, 24 straipsnio 1 ir 3 dalyse bei 29 straipsnyje jiems numatytus reikalavimus.

6. Tvarkytojas, gavęsi viešosios ar pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus užpildytą prašymą dėl unikalaus identifikacinio kodo suteikimo ir viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos įregistravimo Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje, sprendimą dėl unikalaus identifikacinio kodo suteikimo arba atsisakymo jį suteikti priima per 3 darbo dienas.

7. Jeigu Tvarkytojas elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriui nepateikia motyvuoto atsisakymo išduoti unikalius identifikacinius kodus per 3 darbo dienas, laikoma, kad elektromobilių įkrovimo prieigų operatorius gali teikti elektromobilių įkrovimo paslaugas klientams.

8. Per 30 darbo dienų po Tvarkytojo sprendimo patenkinti prašymą Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatorius turi su Tvarkytoju pasirašyti duomenų teikimo sutartį dėl elektromobilių stotelės statinių ir, kai elektromobilių įkrovimo stotelė turi galimybę perduoti, dinaminį duomenų teikimo, kurioje nustatyti tokių duomenų teikimo terminai, techninės sąlygos, už duomenų apdorojimą atsakingi asmenys. Jeigu elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius per nustatytą terminą duomenų teikimo sutarties nepasirašo, Tvarkytojas sustabdo viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir operatoriaus unikalių identifikacinių kodų galiojimą iki duomenų teikimo sutarties bus pasirašyta, bet ne ilgesniam nei 15 darbo dienų terminui. Jei per nustatytą terminą duomenų teikimo sutartis nepasirašoma, viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir operatoriaus identifikaciniai kodai panaikinami ir šios prieigos išregistruojamos iš Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos, ir apie tai Tvarkytojas per 3 darbo dienas informuoja viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatorių.

9. Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatorių išipareigoja Tvarkytojui teikti elektromobilių stotelės statinius ir, kai elektromobilių įkrovimo stotelė turi galimybę perduoti, dinaminį duomenis Tvarkytojo nustatyta tvarka, pagal atvirą įkrovimo prieigų protokolą (angl. *Open Charge Point Protocol*) arba pagal kitą su juo suderinamą protokolą ir neatlygintinai.

10. Unikalūs identifikaciniai kodai viešosioms ir pusiau viešosioms elektromobilių įkrovimo prieigoms ir jų operatoriams yra suteikiami neribotam laikui arba iki panaikinimo.

11. Tvarkytojui nustačius, kad viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius nesilaiko duomenų teikimo sutarties sąlygų, Tvarkytojas įspėja viešosios ar pusiau viešosios

elektromobilių įkrovimo prieigos operatorių, nurodydamas 15 darbo dienų terminą nurodytų trūkumų pašalinimui. Jei per nustatytą terminą trūkumai nėra pašalinami, Tvarkytojas sustabdo viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir operatoriaus unikalių identifikacinių kodų galiojimą iki trūkumai bus pašalinti, bet neilgesniam nei 3 mėnesių terminui. Jei per šį terminą trūkumai nepašalinami, viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir operatoriaus identifikaciniai kodai panaikinami ir šios prieigos išregistruojamos iš Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos, apie tai Tvarkytojas per 3 darbo dienas informuoja viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatorių.

12. Viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos ir operatoriaus identifikaciniai kodai panaikinami ir šios prieigos išregistruojamos iš Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos taip pat šiais atvejais:

1) viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus prašymu;

2) mirus fiziniam asmeniui arba likvidavus juridinį asmenį teikusi elektromobilių įkrovimo paslaugas;

3) Tvarkytojui remiantis Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos duomenimis nustatčius, kad viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius per 6 mėnesius nuo identifikacinio kodo suteikimo dienos nepradėjo teikti arba per paskutinius 6 mėnesius neteikia viešosios elektromobilių įkrovimo paslaugos arba viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieiga neteikia duomenų Tvarkytojui daugiau kaip 3 mėnesius;

4) Tvarkytojui gavus informaciją kad viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieiga neatitinka šio straipsnio 5 dalyje nurodytų reikalavimų.

13. Tvarkytojas užtikrina, kad Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos duomenys būtų prieinami visiems naudotojams viešai ir vienodomis sąlygomis.

14. Tvarkytojas registruoja, kaupia ir tvarko duomenis Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje ir užtikrina, kad Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinės sistemos duomenys būtų atviri visiems jos naudotojams, asmens duomenys tvarkomi viešosioms ir (arba) administracinėms paslaugos teikti nepažeidžiant 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), nuostatų.

26 straipsnis. Biodujų naudojimas ir tiekimas transportui

1. Biodujos į transporto priemones tiekiamos tiesiogiai per suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktus ir (ar) suskystintų gamtinių dujų pildymo punktus arba per suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktus ir (ar) suskystintų gamtinių dujų pildymo punktus, panaudojant atsinaujinančių energijos išteklių kilmės garantijas, kaip tai numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

2. Suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktai prijungiami prie gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemų vadovaujantis Gamtinių dujų įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3. Biodujų ir gamtinių dujų mišiniai, tiekiami šio straipsnio 2 dalyje numatytais būdais, privalo atitikti energetikos ministro nustatytus gamtinių dujų kokybės reikalavimus.

4. Nauji biodujų gamybos įrenginiai prijungiami prie gamtinių dujų sistemų, vadovaujantis energetikos ministro nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Dujinių degalų naudojimas ir infrastruktūra

1. Visų kategorijų, gamtinėmis dujomis varomų transporto priemonių įsigijimas skatinamas Vyriausybės nustatyta tvarka ir tik jeigu kartu su gamtinėmis dujomis sunaudojama biodujų ir (ar) nebiologinės kilmės dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis yra ne mažesnė kaip 10 procentų.

2. Transporto priemonės pagal šio straipsnio 1 dalį skatinamos, kol biodujų ir (ar) nebiologinės kilmės dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su galutiniu transporto sektoriaus energijos suvartojimu, pasieks ne mažiau kaip 5,2 procento.

3. Siekiama, kad suminė gamtinių dujų, biodujų ir nebiologinės kilmės dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su galutiniu transporto sektoriaus energijos suvartojimu, 2030 metais sudarytų ne mažiau kaip 32 procentus.

4. Planuojant dujinių degalų infrastruktūros plėtrą, turi būti užtikrinami šie minimalūs reikalavimai:

1) atstumas tarp suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktų turėtų sudaryti ne daugiau kaip 100 km, minimalus viešai prieinamų suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktų skaičius iki 2025 m. gruodžio 31 d. – ne mažesnis kaip 15 vnt., o iki 2030 m. gruodžio 31 d. – ne mažesnis kaip 30 vnt.;

2) atstumas tarp suskystintų gamtinių dujų pildymo punktų Lietuvoje turėtų sudaryti ne daugiau kaip 200 km, minimalus viešai prieinamų suskystintų gamtinių dujų pildymo punktų skaičius planuojamas taip, kad dviem tūkstančiams Lietuvoje registruotų sunkiųjų N3 kategorijos transporto priemonių tektų ne mažiau kaip vienas suskystintų gamtinių dujų pildymo punktas, užtikrinant, kad suskystintų gamtinių dujų pildymo punktų skaičius iki 2025 m. gruodžio 31 d. būtų ne mažesnis kaip 2 vnt., o iki 2030 m. gruodžio 31 d. – ne mažesnis kaip 3 vnt.

5. Savivaldybės Susisiekimo ministerijai iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 1 d. teikia informaciją apie savivaldybės teritorijoje esamus ir praeitais kalendoriniais metais įrengtus naujus suslėgtų ir suskystintų gamtinių dujų ir (ar) vandenilio dujų pildymo punktus.

28 straipsnis. Kitos alternatyviųjų degalų naudojimą reglamentuojančios nuostatos

1. Nuo 2029 m. sausio 1 d. visas viešasis keleivių vežimo keliais transportas, įskaitant taksi ir pavėžėjimo paslaugas teikiančių asmenų transporto priemones, turi būti pritaikytas naudoti alternatyviuosius degalus.

2. Savivaldybės kuria infrastruktūrą, reikalingą degalus iš atsinaujinančių išteklių energijos, naudojančių transporto priemonių naudojimui plėtrai, vadovaudamosi atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo ir darnaus judumo miestuose planais.

3. Taikant finansines priemones alternatyviaisiais degalais varomoms sunkiosioms, N3 kategorijos transporto priemonėms, taip pat ir žemės ūkyje naudojamoms transporto priemonėms, turi būti atsižvelgiama į jų potencialą siekiant transporto sektoriaus taršos mažinimo.

4. Kiekvienos alternatyviais degalais arba jų mišiniais ar kombinacijomis varomos transporto priemonės techniniame pase turi būti išskirta, kokius degalus, jų mišinius ar degalų kombinacijas naudoja transporto priemonė, ar transporto priemonėje yra sumontuotas vidaus degimo variklis.

5. Jeigu transporto priemonė yra hibridinė ir kartu su elektros energija naudoja kitos rūšies degalus, transporto priemonės techniniame pase turi būti nurodoma, ar transporto priemonė yra įkraunama iš išorės ar naudoja kitokį elektros energijos ir degalų derinimo būdą.

6. Jeigu transporto priemonė yra varoma dujomis ar dujiniais mišiniais, turi būti nurodyta, kokiomis dujomis ar jų mišiniais transporto priemonė yra varoma: naftos dujomis, suslėgtomis ar suskystintomis gamtinėmis dujomis ar vandenilio dujomis ir jų mišiniais.

7. Už motorinių transporto priemonių registravimą atsakinga institucija ar įstaiga viešai skelbia informaciją apie Lietuvos Respublikoje įregistruotas ar perregistruotas transporto priemones, atsižvelgdama į šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse įtvirtintas nuostatas.

29 straipsnis. Alternatyviųjų degalų infrastruktūros prieinamumas

1. Planuojant, projektuojant ir įrengiant viešajam naudojimui skirtus degalų pildymo punktus ir (ar) elektromobilių įkrovimo prieigas, turi būti vadovaujama aplinkos ministro nustatyta tvarka ir užtikrinamos galimybės įrengta infrastruktūra naudotis visoms visuomenės grupėms ir asmenims.

2. Viešajam naudojimui skirti degalų pildymo punktai ir (ar) elektromobilių įkrovimo prieigos turi atitikti Lietuvos Respublikos statybos įstatyme įtvirtintas nuostatas dėl atitikties universalaus dizaino reikalavimams.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS DARNAUS JUDUMO FONDAS

30 straipsnis. Darnaus judumo fondas

1. Darnaus judumo fondas sudaromas siekiant tikslingai ir nepertraukiamai ne trumpiau kaip iki 2030 metų finansuoti alternatyviųjų degalų infrastruktūros įsigijimą, naudojimą, įrengimą, modernizavimą ir (ar) plėtrą, taip pat finansuoti vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių, išskyrus visai netaršias ir netaršias transporto priemones, ribojimą.

2. Į Darnaus judumo fondą gali būti skiriamos lėšos arba tam tikra jų procentinė dalis, surenkamos iš motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio, Europos Sąjungos paramos fondų, savanoriškų užsienio valstybių lėšų, skirtų atsinaujinančių išteklių naudojimui transporto sektoriuje skatinti, ir valstybės biudžeto asignavimų.

3. Darnaus judumo fondą administruoja Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija.

4. Darnaus judumo fondas administruojamas pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus, nustatančius valstybės biudžeto lėšų naudojimo principus ir tvarką, ir Vyriausybės patvirtintus Darnaus judumo fondo nuostatus.

5. Darnaus judumo fondo lėšos laikomos atskiroje Susisiekimo ministerijos arba jos įgaliotos institucijos sąskaitoje ir įtraukiamos į apskaitą pagal atskirą priemonę.

6. Darnaus judumo fondo lėšos skiriamos miestų darnaus judumo plano priemonėms finansuoti, alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių naudojimo skatinimui, alternatyviųjų degalų infrastruktūros kūrimui ir plėtrai, vidaus degimo varikliais varomų transporto priemonių ribojimų miestuose įrengimui, vidaus varikliais varomų transporto priemonių perdarymui į alternatyviaisiais degalais varomas transporto priemones, aplinkos oro taršos mažinimo priemonių finansavimui, visuomenės švietimui ir kt. Darnaus judumo fondo nuostatuose nustatyta tvarka.

7. Sprendimus dėl Darnaus judumo fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Darnaus judumo fondo veiklos kryptims skyrimo Darnaus judumo fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Darnaus judumo fondo taryba.

8. Darnaus judumo fondo tarybos sudarymo tvarka, Darnaus judumo fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Darnaus judumo fondo nuostatuose.

SEPTINTASIS SKIRSNIS INFORMAVIMAS IR ŠVIETIMAS

31 straipsnis. Informacijos sklaida ir švietimas

1. Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija ir savivaldybės pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemones, teikia konsultacijas ir skatina naudoti alternatyviųjų degalų infrastruktūrą, ne rečiau kaip kartą per metus savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą, naudojimo galimybes ir naudą.

2. Siekiant formuoti visuomenės elgseną, keisti jos įpročius ir skatinti perėjimą prie alternatyviaisiais degalais varomų netaršių transporto priemonių naudojimo vykdomas visuomenės švietimas ir susijusios informacijos viešinimo kampanijos:

- 1) į švietimo programas integruotas pamokų ar paskaitų kursas pagrindinio ir vidurinio ugdymo įstaigose, profesinio ugdymo ir aukštosiose mokyklose;
- 2) mokymai valstybės ir savivaldybių įstaigose;
- 3) savivaldybių organizuojamos socialinės kampanijos;
- 4) socialinės kampanijos vidutinėse ir didelėse įmonėse.

3. Visuomenės švietimas ir susijusios informacijos viešinimas turi apimti informaciją apie iškastinio naftos kuro naudojimo sukeltą žalą žmonių sveikatai ir aplinkai.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ

32 straipsnis. Atsakomybė

1. Degalų tiekėjams ir (ar) transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams už pažeidimus, vykdamt reguliuojamąją veiklą, Taryba, Tarybos nustatyta tvarka, skiria šias baudas:

1) už įpareigojimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, nevykdymą, baudą, kurios dydis lygus neįvykdytai įpareigojimo daliai, išreikštai energine verte (megadžauliais), padauginus ją iš 0,04 euro;

2) už patikrinimų, nurodytų šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje, metu nustatytus pažeidimus, baudą – nuo 10 000 eurų iki 1 000 000 eurų;

3) už Tarybos teisėtų įpareigojimų (nurodymų) nevykdymą arba vykdymą ne nustatyto laiku baudą – nuo 1 000 eurų iki 5 000 eurų.

2. Degalų tiekėjams, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams ir subjektams, vykdančioms mažmeninės prekybos degalais veiklą, už pažeidimus, vykdamt reguliuojamąją veiklą Taryba jos nustatyta tvarka skiria šias baudas:

1) už reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje, nevykdymą – nuo 10 000 eurų iki 1 000 000 eurų;

2) už Tarybos teisėtų įpareigojimų (nurodymų) nevykdymą arba vykdymą ne nustatyto laiku – nuo 1 000 eurų iki 5 000 eurų.

3. Už kalendoriniais metais pakartotinai nustatytus pažeidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 2 dalies 1 punkte, Energetikos įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka gali būti sustabdomas ir (ar) panaikinamas degalų tiekėjui išduotas leidimas verstis energetikos veikla.

4. Degalų tiekėjams, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams ir subjektams, vykdančioms mažmeninės prekybos degalais veiklą, už pažeidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 2, 3 punktuose ir 2 dalyje, taikant atsakomybę atsižvelgiama į:

1) pažeidimo pavojingumą;

2) pažeidimo trukmę;

3) degalų tiekėjo, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo ar subjekto, vykdančio mažmeninės prekybos degalais veiklą, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.

5. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pažeidimą padaręs degalų tiekėjas, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas ar subjektas, vykdamtis mažmeninės prekybos degalais veiklą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo išaiškinti pažeidimo aplinkybes, nedelsdami ėmėsi priemonių pažeidimui pašalinti.

6. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad degalų tiekėjas, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas ar subjektas, vykdamtis mažmeninės prekybos degalais veiklą, kliudė nustatyti pažeidimo aplinkybes, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą, nepaisydami Tarybos ar Tarybos nurodymo nutraukti neteisėtą veiklą, arba padarė pažeidimą, dėl kurio jiems per paskutinius 12 mėnesių buvo skirta bauda už šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose ir 2 dalyje nurodytus pažeidimus.

7. Taryba ar Taryba, taikydamos atsakomybę, atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis gali pripažinti ir kitas šiame įstatyme nenurodytas aplinkybes.

8. Nustatytos baudos dydis, neperžengiant šiame straipsnyje nustatytų ribų, mažinamas, jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, arba didinamas, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių. Kai yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

9. Kai Taryba ar Taryba svarsto pažeidimą, dalyvauja degalų tiekėjo, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo ar subjekto, vykdančio mažmeninės prekybos degalais veiklą, kuris įtariamas padaręs pažeidimą, vadovas ar jo įgaliotas atstovas, kurie turi teisę būti išklaustyti ir duoti paaiškinimus. Jeigu šie asmenys nedalyvauja, klausimas dėl atsakomybės skyrimo gali būti išnagrinėtas tik tais atvejais, kai yra duomenų, kad jiems buvo laiku pranešta apie šio klausimo nagrinėjimo vietą ir laiką, ir negautas jų prašymas atidėti klausimo nagrinėjimą. Tuo atveju, kai yra gautas prašymas atidėti klausimo nagrinėjimą, šis klausimas gali būti išnagrinėtas nedalyvaujant asmenims, jeigu Taryba ar Taryba,

pripažinusi neatvykimo į klausimo nagrinėjimą priežastis nesvarbiomis, atmeta asmens prašymą atidėti klausimo nagrinėjimą.

10. Tarybos ar Tarnybos sprendimas dėl atsakomybės skyrimo už pažeidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose ir 2 dalyje, skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius, o dėl pažeidimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalies 1 punkte, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos.

11. Baudų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, skyrimas neatleidžia nuo įpareigojimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse, vykdymo.

12. Tarybos ar Tarnybos paskirta bauda į valstybės biudžetą sumokama Tarybos ar Tarnybos institucijos nustatyta tvarka ir terminais.

13. Tarybos ar Tarnybos sprendimas dėl baudos skyrimo ar Tarybos sprendimas dėl degalų tiekėjui išduoto leidimo verstis energetikos veikla sustabdymo ir (ar) panaikinimo per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Jei Tarybos ar Tarnybos sprendimas įstatymų nustatyta tvarka nebuvo apskųstas teismui, jis įsigalioja po 30 kalendorinių dienų nuo jo priėmimo dienos.

14. Tarybos ar Tarnybos sprendimas, kuriuo skiriama bauda, yra vykdomasis dokumentas, kuris vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

15. Tarybos ar Tarnybos sprendimo, kuriuos skiriama bauda, nuorašas asmeniui išsiunčiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

16. Taryba ir Tarnyba, vadovaudamosi šio straipsnio nuostatomis, patvirtina baudų skyrimo taisykles.

17. Lėšos, gautos už šiame straipsnyje nustatytus pažeidimus, skiriamos atsinaujinančių energijos išteklių transporto sektoriuje naudojimui skatinti per Klimato kaitos programą.

DEVINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33 straipsnis. Ataskaitų teikimas

1. Susisiekimo ministerija Vyriausybės nustatyta tvarka Europos Komisijai kas trejus metus teikia ataskaitą apie priemones, kurių imtasi Lietuvoje siekiant užtikrinti alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą.

2. Vyriausybės nustatytoje tvarkoje nurodomi subjektai, turintys pareigą teikti informaciją, reikalingą šio straipsnio 1 dalyje nurodytai ataskaitai parengti.

3. Ataskaitas apie viešųjų pirkimų reikalavimų įgyvendinimą kas trejus metus, pradedant 2026 m. balandžio 18 d., vadovaujantis Direktyvos (ES) 2019/1161 10 straipsnio 2 dalies nuostatomis, Europos Komisijai teikia Viešųjų pirkimų tarnyba.

34 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 30 straipsnį, įsigalioja 2021 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 30 straipsnis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalis taikoma nuo 2022 m. sausio 1 d., o pirmą kartą nuo įstatymo įsigaliojimo iki 2022 m. sausio 1 d. riba, nustatyta šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje, turi būti ne didesnė kaip 6,2 procentinio punkto.

4. Nustatant atitinkamais kalendoriniais metais Lietuvos Respublikoje sunaudotus biodegalų ir degalų kiekius bendrame galutiniame transporto sektoriaus energijos suvartojimo balanse remiamasi Lietuvos statistikos departamento oficialiosios statistikos portale skelbiama informacija.

5. Šio įstatymo 20 straipsnio 8 dalies, 22 straipsnio 2 dalies ir 28 straipsnio 1 dalies nuostatos įsigalioja 2021 m. liepos 1 d., jei Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnio 6 dalies nuostatas gaunamas iki 2021 m. liepos 1 d. arba praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo, jei Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnio 6 dalies nuostatas gaunamas po 2021 m. liepos 1 d.

6. Savivaldybės ne vėliau kaip iki 2022 m. sausio 1 d. šio įstatymo 23 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka parengia arba atnaujina savivaldybės teritorijoje esančiuose vietinės reikšmės keliuose iki

2030 metų numatomų įrengti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planus.

7. Savivaldybių tarybos ne vėliau kaip iki 2023 m. sausio 1 d. šio įstatymo 23 straipsnio 12 punkte nustatyta tvarka nustato mažos taršos zonas miestuose.

8. Visų esamų viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos turi kreiptis į Tvarkytoją dėl unikalių identifikacinių kodų suteikimo ir įregistravimo viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje šio įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka. Po šio įstatymo įsigaliojimo dienos naujai įrengiamų viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai - per 30 darbo dienų nuo prieigos prijungimo prie elektros energijos tinklų dienos.

9. Nuo 2023 metų sausio 1 d. įrengiamos naujos elektromobilių įkrovimo stotelės turi būti pritaikytos teikti viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės dinaminis duomenis.

10. Šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nurodyta DAEI apskaitos vienetų sistema turi būti sukurta ir pradėti veikti iki 2022 m. sausio 1 d.

11. Vyriausybė iki 2021 m. gruodžio 31 d. patvirtina Darnaus judumo fondo nuostatus ir atlieka kitus būtinus veiksmus, kad Darnaus judumo fondas būtų įsteigtas 2022 m. sausio 1 d.

12. Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos energetikos ministras, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, savivaldybių institucijos ir kitos institucijos pagal kompetenciją iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
alternatyviųjų degalų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. rugpjūčio 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/1745.

2. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

3. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011.

4. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1161, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones.